

KOIVISTON viesti

Nro 4 Huhtikuu 2011

Koivistolaisten kotiseutulehti vuodesta 1944 lähtien

Kesäaikaa

Kellot kerra taas ko siirretää ja päivävalloo säästetää, ni paikallaa o tietystkii eeltkäsi asjaa tarkkaa miettii ja suunnitella toimepitehii.

Eihä myö tok kukkaa tietystkää niiko hölmöläiset tehtäiskää, et valloo säkkii sailöttäis ja pimiää komeroo se lykättäis ja vast syksyl sielt essii ve'ettäis.

Nii monta säkkii mist nyt löytyiskää, mihi nii palljo valloo vois säästää, et kaikil Suomes siint hyöttyy ois ja päivä päätteeks käyttää vois nii, et kansal se jottai hyöttyy tois?

Mut sit, ko aletaa miettimää et kellot taas kerra siirretää, ni siihehä keinoi kyl löytyy meil Mie aattelinkii nyt esitellä teil par konstii samal kertaa, yksitei.

Ensinnäkkii voijaa nii tehhä, et kellot kois kaik vuoroperrää huoneest toisee viijjää yksinkertases niiko keittiöo makuuhuonehest taik etteisee kello olohuonehest.

Sit muistaa syksyyl kyl pittää, et "mist minkii kello mie siirsinkää?" ja vaik paperil viel avuks kirjottaa, lunttilapu ja sen hyväst piilottaa paikkaa, minkä varmast muistaa...

No, jos ise kuiteskii jo tietää, et aina muisti ei riittäkkää iha kaikkii asjoi muistamaa, ni ei piijä sentää kuiteskää viel läskiks lyyvvä ja luovuttaa.

Voijjaha myö viel niikii menetellä, jos tahotaa EeUul jäynää tehhä, et muut kellot kaik pois piilotettaa johokii komeroo laatiko pohjaal, ja kännykkää jälle jätetää vaa.

Ko automaattisestha kännykkää niiko töllöinkii ajan siirtää kesäaikaa; syksyyl sit taas takasii operaattori ajast jällee huolehtii. Eikä mei ise mittää tehhä tarvii.

Mut niiko kaik myö tiijjetää, ei operaattoreihi voi oikee millää joka kerta suuremmi luottaa, ni varma jos ajast olla baluaa, sit Kiinaa voip muuttaa taik Intiaa.

Jokahisel teil o varmast nyt selvää, et ise myö saahaa päättää, millo kesä alkaa; millo o valosaa. Ei siihe unioonei tarvita kertoma, millo myö aamul ylös noussa tahotaa.

Ensmäseks kesäaikaa ehoiti Enklani pääminister William Pitt v.1907, mut ensmäseks nii tehti kuiteskii Saksas ensmäse maailmansoja aikaan. Enklanti ja USA seurasit esmerkkii. Toise maailmansoja aikaan kesäaja käyttö-otto alko ylestymää. Suomes sitä kokeiltii v.1942, mut käyttö se tul meil vast 1981. Joka puolel maailmaa ei kuiteskää, niiko Kiinas, oo vielkää otettu kesäaikaa käyttöö. Lypsylehmiih siel o toistakymmänt miljoonaa. mist ne tietäis siirtää maitotuotantoaan aikasemmaks.

Kesäaikaterveisii, Martti Piela

Lapsuuteni maisemaa

Esko Porala

Seisoskelin aurinkoisena syyspäivänä entisen lapsuudenkoti- ni vanhan navettarakennuksen edessä katsellen ympärilleni levittäytyvää maisemaa.

Sivullani olevaa entistä navetta- rakennusta on vuosien saatossa kunnostettu ja se on toiminut jo kymmeniä vuosia enoni puu- sepänverstaana. Päärakennusta ympäröivä syksyinen pihapiiri on hyvin hoidettu ja kasvit val- mistautuvat talven tuloon. Mutta mitä on tapahtunut pihapiirin ul- kopuolelle jäävälle peltoalueelle?

Lapsuuden muistot tulvahtavat mieleeni

Asuimme vanhempieni kanssa mamman (äitini äiti) talon yläker- rassa kuten siihen aikaan oli hyvin yleistä. Talo oli tyypillinen sodan jälkeen rakennettu siirtolaistilan asumus, jonka olivat rakentaneet Koivistolta siirtolaisiksi Porvoon kupeeseen tulleet isovanhempani. Alakerrassa oli keittiö, olohuone ja makuukamari ja yläkerrassa keittiö ja olohuone, joka toimi myös makuukamarina. Talon alakerrassa asustelivat mamma ja enoni perheensä kanssa. Äijä (äi- tini isä) oli kuollut melkein heti talon valmistumisen jälkeen.

Tilan koko oli alle kymmenen hehtaaria joka jakaantui melko ta- san metsä- ja pelto-osuuden kes- ken. Silloin elettiin pitkälle oma- varaistaloudessa, metsästä otettiin talven polttopuut ja pelloilla vil- jeltiin kauraa, vehnää, kasvatetiin perunaa, kasvimaalla lanttua, porkkanaa, hernettä, sipulia, sekä muita kasviksia. Asuinympäristö oli mamman tiukassa valvonnassa ja pihapiirissä kasvavat lapset ai- heuttivat hänelle usein suurtakin harmia.

Karjaa ja kotieläimiäkin oli. Lehmät kuuluivat ajan hengen mukaisesti jokaiseen navettaan ja kesäisin niitä laidunnettiin karja- haassa. Lehmistä saatu maito riiti- ti vain omaan tarpeeseen. Lypsyn aikana kesäisin joku lapsista jou- tui aina "hoteloimaan" (karkotta- maan lehtipuun oksalla karpäsiä ja paarmoja).

Sikojä kasvatettiin keväästä loppusyksyyn, joulukinkut suolat- tiin hyvissä ajoin ennen joulua ja osa lihoista palvattiin. Pitkin tal- vea ullakon kattotuolissa roikku- vasta palvilihasta veisteltiin siivuja ruokatarpeiden mukaan.

Yleensä leikki loppui lyhyeen, kun mamma huomasi grossarit

Kanalan kanat toivat oman lisänsä ruokapöytään

Talon omalla hevosella Pokulla hoidettiin talouden pitoon liitty- vät kuljetukset, peltotyöt ja vedetiin puut metsästä. Saatettiinpa joskus auttaa myös naapureita.

Katseeni kiertää pihapiirin ulkopuolella olevia, kovalla työllä raivattuja ja ennen niin hoidettuja peltoja. Yksittäiset mielikuvat lap- suudesta nousevat esiin.

Sadonkorjuun jälkeen meillä pojilla oli suuri into kurvalla pyö- rillä syysateista liukkaaksi tulleil- le pellolle ajamaan "motogrossia". Yleensä leikki loppui lyhyeen, kun mamma huomasi grossarit ja aina hän soihkotti meidät pois peltoja pilaamasta. No, samat sa- rat saatettiin kyntää jo muutaman päivän päästä hädöstä, eikä pie- net grossaukset olisi haitanneet. Mammalle pellot olivat kuitenkin arvokkaita, niitä kunnioitettiin ja niistä pidettiin hyvää huolta. Samalla tavalla meneteltiin myös naapureissa.

Muistan tapauksen, kun kovien sateiden jälkeen pellon kanta-oja ei jaksanut vetää ja vesi nousi laajalle alalle laakealla pellolla. Alkutilven pakkaset jää- dyttivät pellolle nousseen veden ja siitä muodostui talven ensim- mäinen luistinrata. No, kylän lapset valloittavat "luistinradan" ja lätkämätsit alkoivat. Viidak- korumpu koulussa viestii hyvästä luisteluradasta ja seuraavina päi- vinä pellolla on tungosta. Tästä- hän pellon omistaja ei pitänyt al- kuunkaan ja luistelijat hädätään kovaäänisesti luistinradalta. Kek- seliäinä poikina menemme kui- tenkin illan pimetessä takaisin. Seuraavana päivänä illan pime- nemistä odotetaan pitkäjännit- teisesti. Vihdoin tuli riittävän pi-

Ilmastin juuri valmistunut talo.

Äijä ja hevosensa Poku.

meää ja ei muuta, kuin luistimet jalkaan ja jäälle. Jo ensimmäisien vetojen jälkeen selviää, että jää on tehty luistelukelvottomaksi, kun

isäntä on levittänyt sinne mul- taa ja hiekkaa.

jatkuu sivulla 3

Riikka Salokannel
Päätoimittaja

Menneeseen on kiva katsella

Olin päättänyt, että tätä pääkirjoitusta varten hakisin erityisesti tietoa nyky-Koiviston, Primorskin ja sen öljysataman kuulumisista. Venäjän Itämeren kulku vahvistuu ja lisääntyy koko ajan. Viipurin, Uraan ja Koiviston satamien laajennus ja uudet satamat lisäävät rahtiliikenteen mahdollisuuksia ja merenkulun merkitystä venäläisille. Samalla kun pohditaan uuden mahdin merkiksi ja maameriksi kaavaillun pilvenpiirtäjän paikkaa, rakennetaan uusia satamia, todellisia kauppa-mahdin symboleita.

Vaikka kuinka yritän keskittyä Itämeren merenkulun tilaan, öljykuljetusten riskeihin, satamaliikenteen myötä lisääntyneisiin kansainvälisten yritysten investointeihin Venäjälle, karkaavat ajatukseni menneeseen, toki aiheeseen, mutta menneeseen merenkulkuun. Meillä oli juuri Koivisto-juhlien kupletti-iltamien käsikirjoituspalaveri ja ajatukseni pyörivät kupletin juonessa, siinä miten saamme sisällön liittymään juuri Koivistoon. Ja onnistuuhan se, kun katsomme valitsemaamme aihetta merenkulun näkökulmasta.

Siitä merenkulusta vain pitäisi tietää enemmän, jotta osaisi paremmin iltamien tähdet puvustaa ja kuplettilaulut sanoittaa. Millaiset merimiesvaatteet koivistolaisilla merenkävijöillä olivat. Niissä muutamissa valokuvissa, joita itselläni on laivuriäijäni kaljaasilta, puuttuu kaikki laivaglamouri. Missä on merimieslakit, sinivalkoraitaiset paidat ja valkeat lepattavat housut? Lipallinen lakki sentään on jollain päässä.

Millä laivoilla ja mitä reittejä kuljettiin? Kuka kävi Kööpenhaminassa, millä laivalla Irlannissa? Kävivätkö koivistolaisalukset Espanjassa tai ihan Ameriikassa asti? No jos kävivät, niin missä satamissa? Vai seilasivatko kaukoreittejä kulkevat koivistolaiset sittenkin muiden maiden lippujen alla purjehtivissa aluksissa? Kuka tietää, mistä saisi oikeaa taustamateriaalia?

Nykyhetken asioista saa suhteellisen vaivattomasti tietoa googlettamalla netissä. Mutta jos haluaisi katsella menneeseen, täytyisi lukea enemmän, tutustua arkistoihin, haastatella vielä heitä, keillä aikalaistietoa on. Menneeseen voi myös katsella kuvittelemalla. Ainakin niin me teemme iltamatyöryhmässä. Ei se ole niin tarkkaa, onko kuplettimme historiallisesti oikea-oppisen epookisti puvustettu tai kävikö joku tietty laiva sekä Irlannissa, että New Yorkin satamissa. Tärkeää on, että antaudumme mielikuvituksen, tarinoiden, musiikin ja hauskojen sattumusten vietäväksi.

Ai niin, oliko jollakulla tarkempaa tietoa siitä, että Seiskarissa olisi ollut espanjalaisiirtokunta joskus 1700-luvulla? Vai pitäisiköhän se aihe jättää mielikuvituksen muhimaan jonkin tulevan vuoden Koivisto-juhlien viihteellisen osion ohjelmistoa varten? Tässä kaikki fakta, mitä sain koottua Primorskin öljysataman tämän päivän uutisista ja venäjän Itämeren merenkulusta...

Hartaast'

Viimeinen pisara

Meille kaikille lienee tuttu sanonta: "Se oli viimeinen pisara". Sanonta liittyy eri yhteyksiin. Yksi yhteys on sellainen, että työpaikalla jotakin kiusataan niin paljon, että hän kuvaannollisesti räjähtää, kun tulee se viimeinen pisara. Tai jossain keskustelussa tai riidassa joku sanoo niin pahasti, että alistettu lähtee ovia paiskoen ja huutaa mennessään, että tämä oli nyt se viimeinen pisara. Avio- liitossakin käy joskus niin nolosti, että toisen tai jonkun perheenjäsenen on väistytävä, kun tuli se viimeinen pisara.

Oikeastaan kuva lienee otettu siitä tapauksesta, jossa ämpäriin, lasiin tai muuhun astiaan on pantu liikaa nestettä niin että se alkaa vuotaa ylitse laitojen. Siitä se ajatus on siirtynyt mieleemme kapasiteettiin eli kantokykyyn. Asiat sakkautuvat joskus niin pahasti, että ei jaksa enää yhtään enempää. Psykologiassa sitä kutsutaan ärsytyskynnykseksi. Jos se ylittyy järkkyy mielen tasapaino. Olosuhteet voivat olla niin raskaat, että yksikin pisara lisää saa ihmisen voimaan pahoin ja sitten menee itsensä hallitsemiskyky. Tosi hyvä, jos pystyy heti purkamaan paineet, ja omistaa keinoja, joilla pääsee takaisin tasapainoon. Useat ovat keksineet, että työ tai joku harrastus on oivallinen keino päästää paineita ulos. Vanha tapa on purkaa paineet johonkin ihan syyttömään lähimmäiseen, yleensä kaikkein tärkeimpään, kuten puolisoon tai lapseensa.

Viimeinen pisara voi tosin olla myös ihan positiivinen asia. Jossain hätätilanteessa, kun haluaa auttaa toista, voi joutua puristamaan itsestään viimeisen pisaran. Monet omaishoitajat tekevät niin. Samoin vanhemmat, jotka auttavat vaikeuksiin joutuneita lapsiaan. He antavat kaiken itsestään viimeistä pisaraa myöten. Rakkaus on paras

näistä voimista, joita käytetään joskus ääri rajoille asti. Surullista kyllä, myös vihan vimmallalla jotkut vauhdittavat itseään viimeiseen pisaraan asti - ja sitten joutuvat kärsimään joko sisäisesti tai vangittuina - tai molempia.

Seuroissa joskus kuuli, kun innostunut Jumalan sanan todistaja kertoi, miten Jeesus vuodatti verensä meidän syntiemme tähden viimeiseen veripisaraan asti. Se viimeinen pisara kuului kaikkein heikoimmille, pienille ja väsyneille Jumalan lapsille. Se kallis viimeinen pisara tuntui aina kuuluvan minullekin. Sydän aivan pakahtui ilosta, kun sai omistaa sen viimeisen omalle sydämelleen. Se Jeesuksen veripisara, jossa oli minun oma nimeni, lohdutti ja virkisti kuivan sydämeni. Ja kumma kyllä: vaikka vuodet ja vuosikymmenet ovat kuluneet lapsuudesta, aina se viimeinen pisara Jeesuksen sydänverestä tuntuu yhtä suloiselta. Sitä janoaa uupumuksen ja elämän kuorman alla. Siksi kai uskovat vieläkin kokoontuvat toistensa seuraan, että saisivat kuulla tuoreen evankeliumin kohdalleen: "Sinullakin on lupa uskoa kaikki synnit anteeksi Jeesuksen nimessä ja veressä". Se iäti tuore sanoma Jeesuksen ylitsevuotavasta rakkaudesta on ihmeellisesti elvyttävä ja eheyttävä voima. Se kannattaa ottaa omalla nimellä vastaan, levätä ja kiittää.

Paastonajan matkalla kohti Jerusalemiä saamme kohottaa katseemme kuoleman voittaneeseen Jumalan Karitsaan, joka ottaa pois myös syntimme: viimeistä pisaraa myöten.

Paastoterveisin Valma Luukka

Rakkaamme

Ensio RUOTTU

s. 28.3.1923 Patala
k. 15.3.2011 Tampere

Syvästi kaivaten
Hilkka
Lapset, lastenlapset,
lastenlastenlapset
sekä lastenlastenlasten lapset
Sukulaiset ja ystävät

*Kauan kuljimme yhtä matkaa.
Sun voimasi ehtyi,
et jaksanut jatkaa
On tuskia poissa, on
vain hiljaisuus.*

Hilkka

Siunattu läheisten saattamana.
Lämmin kiitos osanotosta.

Rakkaamme
fil. tri, dosentti

Leena Valpuri KAUKIAINEN

s. 13.7.1933 Koivisto
k. 28.1.2011 Tampere

Kaivaten
**Kalle ja Kallen lapset perheineen
veljet ja veljien lapset perheineen
muut sukulaiset ja ystävät**

*Ota sieluni varjosta valkeuteen,
ar mosi avaruuteen,
ota abdistuksesta vapautukseen,
vaivoista virvoitukseen.*

*Ota sieluni vuorille korkeuteen,
tähtien kirkkauteen,
ota maantomon arjesta juhllisuuteen
rauhaasi, hiljaisuuteen.*

(Oke Peltonen)

Siunattu 26.2.2011 Luopioisten kirkossa läheisten
ja ystävien läsnä ollessa. Kiitos osanotosta.

KOIVISTON viesti

Toimitus ei vastaa sille lähetetystä materiaalista. Lehden vastuu ilmoituksista rajoittuu ilmoitushintaan.

Kirjoittajat vastaavat tekstien sisällön oikeellisuudesta ja toimittamiensa kuvien käyttöoikeuksista.

Toimitus voi tarvittaessa lyhentää tai muokata sille toimitettua aineistoa.

Liikeilmoitukset 50 snt/ppm
Kuolinilmoitukset 34 snt/ppm
Lasten kuvalliset onnittelut 6e/kpl

Aineisto mieluiten digitaalisena:

studio@salokanneltoivonen.fi

Muussa tapauksessa paperikopiot ja/ tai disketti, muistitikku tai CD-levy sekä valokuvat toimitetaan osoitteeseen:

**Studio Salokannel & Toivonen,
Koiviston Viesti p. 03 7824 553
Rauhankatu 8, 15110 Lahti.**

Aineisto palautetaan vain jos mukana on postimerkillä varustettu palautuskuori osoitteineen.

Tilaukset, osoite- ym. muutokset

aina kirjallisena tai sähköisesti edellämäinnittuihin osoitteisiin.

Tilauksia ei tarvitse uusia.

Seuran jäsenmaksu 28e, sisältää vuoden jäsenlehdet. Seuran kautta voi myös maksaa Karjalan Liiton jäsenmaksun 7e. Lehdessä julkaisemattomia artikkeleita ja kirjoituksia julkaistaan seuran kotisivuilla www.koivistolaiset.net, jossa myös tämäkin lehti on luettavissa myöhemmin.

Jäsenlehden postituksesta pohjoismaihin +2e/vuosi, eurooppaan +7 e/vuosi muualle maailmaan +12 e/vuosi
Pankkiyhteys: Nordea 151930-186847

Päätoimittaja

Riikka Salokannel, 0400 94 96 95

Kuvatoimitus ja taitto

Rami Toivonen, 0400 780 398

ISSBN 0780-1289

KUSTANTAJA:

Suomen Koivisto-Seura r.y.

Jäsenlehti. Ilmestyy kerran kuukaudessa, kuun 20. päivänä.

Lehteen tarkoitettujen ilmoitusmateriaalin tulee olla toimituksessa viimeistään lehden ilmestymistä edeltävän kuun lopussa.

Rakkaamme

Armas Paavali HOVI

s. 27.3.1923 Koivisto
k. 13.3.2011 Mynämäki

*Hetket ovat kuin laivat,
ne lähtevät armottomasti aikanaan.
Meidän on oltava kuin satama,
tyyneesti kaivaten.*

Rakkaudella muistaen ja kaikesta kiittäen

Kaisu

Ari ja Liisa

Jyrki ja Tiina

Petri

Ulla ja Helge

Harri ja Christina

Jussi ja Jaana

Otto

Siunaus toimitettu.
Lämmin kiitos osanotosta.

Äiti, mummo, iso-mummo ja anoppi

Helmi RATIA

o.s. Hörkkö

* 22.6.1919 Johannes
† 3.3.2011 Mäntsälä

*Ja aamulla enkeli tarttui hänen hauraaseen
käteensä ja sanoi, tule, minä vien sinut kotiin.*

Kiittäen ja muistaen

Keijo ja Ritva

Enni, Mika ja Ekku

Ritva ja Eero

Ari, Päivi, Roosa ja Valtteri

Jorma ja Arja

Erno, Jenni ja Kalle

Jarno, Katariina, Aino, Heta ja Samu

Eeva-Liisa perheineen

Muut sukulaiset ja laaja ystäväpiiri

Siunaus toimitettu Mäntsälän kirkossa 26.3.2011.
Lämmin kiitos osanotosta.

Rakkaamme

Hilkka HOIKKALA

o.s. Montonen

s. 18.4.1918 Koivisto
k. 27.2.2011 Espoo

*Enkeli hiljaa vierellä kulki,
tarttui käteen ja silmät sulki.
Sylliinsä kietoi siivillään
ja kuiskasi lähdetään.*

Matti ja Ritva perheineen

Riitta perheineen

Risto ja Tuula perheineen

Muut sukulaiset ja ystävät

Siunaus toimitettu läheisten läsnä ollessa Leppävaaran kirkossa
18.3.2011. Lämmin kiitos osanotosta suruumme.

Lapsuuteni maisema

jatkuu sivulta 1

Iän karttuessa heinä- ja viljankorjuun aikoina meidät lapset komennettiin heinähommiin haravoimaan ja vastaanottamaan heiniä tai olkia navetanvintille. Varsinkin heinien tamppaus ja siirtely seinävierustoihin oli muuten mukavaa puuhaa, mutta välillä miesten heittelemä suola sai paljaan ihon kirvelemään ilkeästi. Tämä kyllä unohdettiin nopeasti, kun pääsimme hyppimään heinäkasaan katto-orsilta. Heinätöiden jälkeen hyppäsimme yleensä pyörien selkään ja ajoimme muutaman kilometrin päässä olevalle Tervajärvelle uimaan.

Syksyiset perunoiden kuokkimiset olivat aivan oma lukunsa ja tämän työn takia koulumatkatkin tahtoivat venyä normaalia aikaa huomattavasti pidemmiksi.

Kyllä perunannostossakin oli omat mukavat puolensa, varsinkin perunanvarsien polttaminen kokossa. Runsaan savunmuodostuksen lisäksi kokkoon syntyi hyvä hiillos johon kaivettiin perunoita, nauriita ja lanttua. Tunnin parin odottelun jälkeen paistuneet juurekset kaivettiin hiilloksesta ja herkkutelu pääsi alkamaan. Kyllä olivat hyviä (ja nokisia).

Katselen nyt viittisenkymmentä vuotta myöhemmin samoja peltoja, joita silloin aikoinaan valvottiin ja pidettiin hyvässä kunnossa. Talon oman viljelyn loputtua viisikymmenluvun lopussa pellot olivat muutaman vuoden vuokraviljelyssä ja jossain vaiheessa ne myytiin kaupungille tulevaisuuden asuinrakentamisen tarpeisiin. Saman menettelyn ovat kokeneet muutkin alueen tilat.

Nyt, ennen niin viljavat pellot kasvavat metsää ja pelto-ojat lykkäävät vesakkoa. Aikoinaan peltojen yli seurattiin valojen perusteella naapurin hyvinvointia, mutta nyt voi olla tyytyväinen, jos pimeänä talvi-iltana onnistuu puiden lomasta paikallistamaan yhdenkin valon.

Kaupungin omistukseen siirtymisen jälkeen myös pellon alueellinen pienilmasto on muuttunut, koska sarkojen alapää toimivat talvisin lumenkaato-paikkana. Mikäli kuumina kesäpäivinä haluaa vilvoitusta, niin ei muuta, kuin lumikasojä katsomaan. Talven lumisuudesta riippuen viimeiset lumet saattavat löytyä vielä loppukesällä.

Verstaalla puuseppä käynnistää sirkkelin ja ääni keskeyttää muistelutuokion. Vilkaisen vielä ympärilläni ja siirryn sisälle selvittämään sahaustarpeitani.

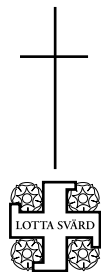
– Puheenjohtajalt' itseltää –

Kevät etenee jo pitkin askelin ja räystäät tippuvat iloisesti, niin kuin ennen vanhaan lapsuudessa sanottiin. Päivät pitenevät ja luonto herää uuteen kukoistukseen ja antaa uskoa uuden kesän tulemiseen.

Ennen kuin ihan kesään päästään, kokoontuu karjalainen väki sankoin joukoin Karjalan liiton vuosikokoukseen, joka pidetään joka kolmas vuosi. Tänä vuonna se tapahtuu 14.5.2011 karjalan talolla Helsingissä. Ennakko-ohjelman mukaan itse kokous on lähes rutiini, mutta kokouksen ympärille on loihdittu monenlaisia muita tapahtumia, jotka houkutellevat paikalle runsaanpuoleisesti väkeä tapaamaan tuttuja ja muistelemaan menneitä.

Pari kiperää asiaa vuosikokouksen listalla on: jäsenmaksuista päättäminen ja sääntöjen muuttaminen. Kokouksessa päätetään kolmen seuraavan vuoden jäsenmaksuista tämä alkanut vuosi mukaan lukien. Esityksen mukaan hallitus on suunnitellut korotuksia kahdelle vuodelle. Tälle vuodelle - siis vasta toukuussa - hallitus esittää kahden euron korotusta jäsenmaksuun. Tämä on jäsenseurojen kannalta erinomaisen vaikea asia, vaikka korotus ei suuren suuri olekaan. Mm. Koivisto-Seura on jo tämän vuoden jäsenmaksut perinyt, eikä ole voinut ennakoita tuota 2 euron korotusta niiden osalta, jotka Karjalan liittoon seuran kautta kuuluvat. Samassa tilanteessa uskon monen muunkin yhdistyksen olevan.

Kun tieto korotuksesta tuli, lähetti Koivisto-Seuran johtokunta Karjalan liitolle kirjelmän, jossa se paheksui suunnitelmaa ja esitti, että liitto luopuisi korotuksesta tältä vuodelta, koska se tuottaa jäsenyhdistyksille teknisiä vaikeuksia erityisesti perinnän osalta. Näyttää siltä, että Karjalan liiton hallitus viittasi huutoon kintaalla ja pysyy korotusesityksessään. Sen sijaan toisen ehdotuksemme siirtyä käytäntöön, jossa liitto vuosikokouksessaan päättää nykykäytännöstä poiketen liittokokouksessaan sitä seuraavan kolmen vuoden osalta tulevat jäsenmaksut - siis myös sen vuoden, jolloin seuraava vuosikokous pidetään - hallitus näyttää tarttuneen, koska esittää tämän mukaista sääntömuutosta. Näin tulevaisuudessa poistuisi tämä jälkipörinän ongelma. Hyvä näinkin, mutta vielä pitää kokouksessa koettaa järkeillä niin, että korotuksesta tämän vuoden osalta luovutaan. Toivon, että muutkin jäsenyhdistykset olisivat tämän ajatuksen takana. Näyttäisi tulevan mielenkiintoinen kokous.

Espoossa, 5.4.2011
Juha-Veikko Kurki

Rakkaamme

Hymy Kyllikki KOMONEN

o.s. Penttilä

s. 28.2.1919 Koivisto
k. 3.2.2011 Helsinki

*Jäi abkera työsi muistoksi meille
hyvän sydämes ohjeet elämän teille.
Sä aina muistit ja huolta kannoit,
et paljon pyytänyt,
vaan kaikkes annoit.*

Rakkaudella muistaen ja kaivaten

Olavi ja Margareta

Camilla, Petri, Anton,

Pontus ja Emil

Christian, Karin ja Klara

Paavo

sukulaiset ja ystävät

Siunaus toimitettu
23.2.2011 omaisten ja
ystävien läsnäollessa.
Lämmin kiitos osanotosta.Suomen
Koivisto-Seura r.y.
Perustettu 1948

Toimii koivistolaisten yhdysseiteinä
- järjestää kotiseututilaisuuksia
- harjoittaa julkaisutoimintaa
- suorittaa kotiseutukulttuuriin liittyvää kokoamista ja tallentamista.

www.koivistolaiset.net

Puheenjohtaja, Juha-Veikko Kurki
Koivistontie 2 C, 02140 Espoo
puh. 09-541 6751, 0400-601 838

Varapuheenjohtaja, Tuula Koppinen
Rauhalanpuisto 10 B 36, 02230 Espoo
puh. 050-516 5651

Sihteeri, Virpi Huhtanen, Ahtaanmäki 1A2,
02280 Espoo. puh. 0440-501 806
virpi.huhtanen@kolumbus.fi

varalla Risto Kaukiainen, Helsinki

Taloudenh. Karjalan Tilikeskus/Patrikainen
Ratakatu 47, 53100 Lranta p. 05-5448850

Perinnetoimikunta, Jorma Simola pj.
Proomukatu 6 A 14, 15140 Lahti
puh. 040-564 9341

Taidetoimikunta, Leena Airaksinen pj.
Metsäpirtintie 10 A 1, 02130 Espoo
puh. 050-548 1601

Senioritoimikunta, Helge Teikari pj.
07190 Halkia
puh. 019-664 8112

Hallituksen muut jäsenet:

Raimo Kyytsönen, Mäntsälä

varalla Hannu Veijalainen, Lahti

Eero Ahtikari, Piikkiö. 050-525 5174

varalla Airi Saarinen, Turku

Seppo Mäkinen, Kouvola. 040-506 0430

varalla Martti Karvonen, Kausala

Esko Kaukiainen, Tuusula. 0400-800 752

varalla Pertti Hämäläinen, Espoo

Riitta Nurmi, Porvoo. 041-455 8885

varalla Marja-Leena Montonen, Porvoo

Hanna Silfver, Piispanristi. 02-243 2940

varalla Tuula Agge, Parainen

Tuula Raukola, Kotka. 044-522 8098

varalla Mirja Haapanen, Hamina

Koivisto-säätiö:

Hallituksen pj. Sirpa Taskinen

puh. 040-5811 642

Säätiön asiamies Pertti Hoikkala

Vanha Veckjärventie 11, 06150 Porvoo

puh. 040-583 5397

koivisto-saatio@kolumbus.fi

Postivirkailija

Maija Kaarina Rantanen

18.3.1927 Koivisto – 27.12.2010 Turku

Maijan sisaren turkulaisen
Leena Larkon muistikuvia
Maijan elämästä

Koiviston kauppalassa Aino (os. Lenkkeri) ja Antton Ahokkaan perheeseen syntyi perjantaina, maaliskuun 18. p:nä 1927, tyttövauva, ensimmäisenä uudessa kotitalossa, jonka suurimmaksi osaksi isä oli itse rakentanut. Sisar Meeri ja veli Alpo olivat sinne muuttaneet. Tyttö sai kasteessa nimen Maija, kummi Maija Karskeen mukaan. Vanhemmat valitsivat Kaarinan toiseksi etunimeksi. Maija ei ehtinyt täyttää kolmea vuotta, kun sai sisaren, minut Leenan ja jälleen vajaan kolmen vuoden päästä veljen Eeron. Perheessä oli siten leikkikavereita sekä hoidettavia.

Uudessa kodissa oli kaikille kylliksi tilaa sekä sisällä että isolla aidatulla pihamaalla. Isä oli rakentanut lapsille myös leikkimökin ja laittanut keinut pihan laidassa kasvavaan koivikkoon. Verkkokeinussa makasimme Maijan kanssa usein jalat vastakkain ja vedimme narulla vauhtia. Narukeinu oli vaarallisempi, sillä kerran Maija, minulle vauhtia antaessaan, sai istuinlaudasta iskun poskeensa, mutta onneksi arpi jäi myöhemmin lähes huomaamattomaksi alkusäikähdyksestä huolimatta.

Ulkorakennuksen takana olevalle takapihalle Alpo oli poikakavereittensa kanssa pystyttänyt tivolin, jossa hauskin oli karuselli. Siinä me Maijan kanssa saimme hyvät vauhdit poikien juostessa ja pyörittäessä laitetta. He kyllä osasivat myös rahastaa karusellista ja kaikista peleistä, usein myös keksivät kujeita pienemmilleen.

Tytöillä leikit olivat enimmäkseen kotileikkejä. Kutsuimme usein vieraita leikkimökkiin. Sitä varten leivoimme savesta pitkoja ja piirakoita. Täytteet saimme erilaisista kukista, joita puutarhan puolelta löytyi aina. Savi haettiin Kirkkorannan meren pohjasta.

Maijan pitkot olivat aina kauimpiä kuin minun. Vastavierailun teimme aina Airolan Salmen mökkiin, joka oli lähellä. Kerran leikimme meillä joulua. Koska mökki oli yksiosainen, niin ripusimme narun varaan sanomalehtiä väliseinäksi, että joulupukki sai pukeutua ovenpuoleisessa osassa. Väliseinä oli kuitenkin sen verran liikkuva, että lähellä olevat kynttilät sytyttivät sen palamaan. Meille tuli kiire ulos, mutta onneksi vain paperit paloivat ja tipahtelivat nokisina lattialle. Leikki muuttui siivoukseksi.

Mökki oli ollut tarpeellinen venäläisillekin, sillä olivat talvisodan jälkeen tehneet siitä suutariverstaan.

Kerran Maija oli nähnyt kaupan ikkunassa ruskeavalkoisen lehmän pienoismallin ja tullut kotiin kertomaan, että hän haluaisi sen lehmän. Alpo oli antanut markan ja käsenyt Maijaa ostamaan. Maija meni, antoi markan kauppiaille ja sanoi ostavansa ikkunassa olevan lehmän. Kauppias naurahti ja sanoi kyllä myyvänsä sen, mutta ei markalla. Maija palasi itkien kotiin ja huomasi tullessaan petetyksi. Mutta sitten, kun tuli jouluaatto, Maija sai ison paketin, jonka hän uteliaana avasi. Lahja oli paras kaikista, juuri sama lehmä.

Kesäisin me kaikki lapset olimme vuorollaan Keskisaaressa, josta äiti oli muuttanut kauppaan. Siellä asuivat edelleen Viktor-eno ja Wendla-täti. Maija oli aina tädin luona ja nukkui Impi-serkun kanssa aitassa. Siellä oli vanha kehto, mutta kuitenkin niin pitkä, että Maija mahtui ja halusikin nukkua siinä. Saaressa päivät kuluivat hiekkarannalla, mutta heinäaikaan ahkerassa työssä.

Maijan koulunkäynti

Maijan koulunkäynti alkoi syksyllä 1934, joten leikit jäivät vähemmälle ja oli keskityttävä läksyihin. Mutta heti seuraava vuosi oli kohtalokas. Äiti sairastui vakavasti ja kuoli syksyllä 1935 oltuaan pitkän aikaa Viipurin lääninsairaalassa hoidossa.

Se oli koko perheelle kova isku. Isälle jäi paljon vastuuta, kasvatettava ja koulutettava viisi lasta, iältään 2-12 vuotta. Taloustöihin oli saatava vakituinen apulainen. Siihen aikaan onneksi sai ja niinpä aluksi nuori, työnsä osaava Raskin Ella saatiin meille. Hänen töitään helpotti hiukan se, kun minä muutin enon luokse saareen ja kolme vanhinta kävi koulua. Tosin kouluun piti aina laittaa voileivät mukaan. Lapset oli kuitenkin jo äidin aikana opetettu tekemään erilaisia taloustöitä, kuten tiskaamaan, siivoamaan, hakemaan puita ja kitkemään rikkaruohoja. Nuorimpana Eero sai opetella hakkaamaan nauvoja isoon lanttuun.

Kyllä niitä vahinkojakin välillä sattui jokaiselle, milloin mitään. Maijalta sattui kerran uudenvuodenaattona tinakauha kallistumaan vesiämpärin vieheen isän kalosseihin, jotka olivat

kuivumassa hellan edessä olevalla pellillä. Onni kuitenkin, ettei sen pahempaan paikkaan, joten valamista jatkettiin varmemmin ottein.

Maija kertoi vielä viime vuonna, kuinka arka hän lapsena monesti oli, esimerkiksi silloin, kun aloitti oppikoulun ja seisojalla välitunnilla yksin, koska hänen kansakoululuokkallaan ei ollut muita tyttöjä, ja Meeri oli käsenyt hänet omien joukkoon. Kavereita tuli kuitenkin pian eikä tarvinnut koulussa pelätä. Olihan isäkin sanonut tytöille, että ellei käy koulua, niin ei ole tarjolla muuta kuin piian paikkoja. Toinen Maijan muistissa säilynyt pelko oli jatkosodan ajalta, kun isä haki aamuisin vankileiriltä Vasilin muokkaan kasvi- ja perunamaata. Kun oli ruoka-aika ja Vasili tuli rautapalloa ja kettinkejä kantaen keittiöön syömään, ei hän uskaltanut tulla keittiöön ennen Vasilin poistumista.

Syksy 1939 oli kaikille
karjalaisille ankeaa aikaa.

Sota oli syttynyt ja määräys nopeasta lähdöstä tuli monelle muutamaa tuntia ennen pakollista lähtöä. Oli siis jätettävä talonsa ja tavaransa, vain evästä ja lämpimiä vaatteita oli otettava mukaan niin paljon kuin itse jaksoi kantaa. Maija sattui juuri silloin olemaan saaressa Wendla-tädin luona, joten hän lähti tädin ja Impi-serkun

kanssa matkaan ja oli heidän kanssaan koko talven, muistaakseni Eräjärvellä. Keväällä 1940 hän tuli oman perheen pariin Reitkalliin, jonne toiset olivat jo muuttaneet Juupajoelta.

Siitä kesästä tulikin Maijalle ja minulle yllätysrikas. Olimme lähdössä leirille Tallinnan lähistölle ja pääsimmekin viettämään ylellistä elämää lähetystöperheen tyttären leikkiveroina. Tosin koimme ja näimme omin silmin, miten Viro miehitetiin. Se on unohtumaton kokemus. Huolimatta kaduilla liikkuvista sotilaista elämämme jatkui turvallisesti.

Koiviston Yhteiskoulu jatkoi toimintaansa syksystä 1940 Haminassa, jossa Maijakin kävi keskikoulun loppuun asuen enon luona. Keväällä 1943 hän mietti, mitä ryhtyy tekemään. Isä ehdotti seminaariin hakemista, mutta Maija itse oli haluton, koska ei tienaisi moneen vuoteen mitään. Sairaanhoidtaja Maija-kummi oli aikaisemmin sanonut, että Maijasta koulutetaan sairaanhoitaja.

Se ajatus kuitenkin jäi sikseen, kun heti kesällä Koivistolla kenttäpostikonttoriin tarvittiin apua ja Maija sai paikan sinne. Kolme kuukautta oli palkatonta harjoittelua ja se Maijaa harmitti, mutta isä lohdutti, että vaikka valtion leipä on kapea, niin se on pitkä. Siihen aikaan ei muilla ollut eläke-etuja.

Koivistolla oli siis Maijan ensimmäinen varsinainen työpaikka.

Mutta sota oli käynnissä ja keväällä 1944 kovat pommitukset. Eräänä aamuna töihin mentyään Maijankin tehtävänä oli postitaroiden kerääminen pommitetun rakennuksen ympäristöstä ja raunioista. Pian alkoikin kaikkien toinen evakkomatka. Osa koivistolaisista vietiin Salon lähelle Hajalaan. Siellä postissa oli Maijankin seuraava työpaikka.

Siellä työ kuitenkin kesti vain jonkin verran yli vuoden, sillä koivistolaisetkin muuttivat vähitellen uusille asuinsijoilleen. Maija sai samalla siirron Harjavallan postiin. Sinne hän vähitellen kotiutui ja osallistui innolla naisvoimistelijoihin. Ajan mittaan seurasta löytyi aviomies Esko Rantanen, ja niinpä Maijan perhe-elämä alkoi. Maija hoiti yksin Kummun pyssäkin postia ja junalippujen myyntiä siihen aikaan, kun Päivi syntyi. Se ei kuitenkaan ollut avoinna koko päivää, joten lapsenhoito ja työ oli sovittava yhteen asunnon ollessa seinän takana. Neljä vuotta myöhemmin syntyi Kari.

Ennen Karia Maija kävi kuitenkin postikurssin Helsingissä. Irja-serkku asui siihen aikaan Lohjalla ja otti hoitoonsa Päivin, joten äiti ennätti viikonloppuisin tyttöä katsomaan. Kurssin jälkeen työ jatkui Harjavallassa, mutta myöhemmin Kokemäellä, jossa Eskon Harjavallassa perustama kenkätehdas jatkoi toimintaansa.

Syksyllä 1964, Karin täyttäessä 10 vuotta, pääsimme vielä suurella joukolla ristiäisiin, sillä Päivi ja Kari olivat saaneet pikkuveljen, Kimmon.

Maija oli karjalaiseen tapaan hyvin vieraanvarainen. Työssä ollessaankin hän usein kutsui sisarusten perheet heille viettämään rattoisaa yhdessäoloa. Useimmiten se kutsu tuli pääsiäiseksi, jolloin kaikilla oli aikaa. Kolmen lapsen lakkiaisjuhlat olivat luonnollisesti ajallaan. Kenkätehtaan toisessa päässä olevassa isossa asunnossa kokoontuminen oli mahdollista tilojen puolesta, mutta emäntä joutui silti ahkeroimaan kovin ottaessaan vastaan suuren joukon syömään, juomaan ja joskus yöpyämäänkin. Ei siinä isäntäkään helpolla selvinnyt. Maija sai aikaan aina hilpeän tunnelman iloisesti nauraen. ”Sen minkä nuorena oppii, sen vanhana taitaa” sopi hyvin Maijalle.

Eläkkeelle Maija pääsi
vuonna 1990.

Työhönsä hän oli ollut tyytyväinen todeten, että kyllä postin kynähomma sopi hänelle erittäin hyvin. Takana oli pitkä, 47 vuoden pituinen työaika kaikkine kursseineen. Sinä aikana hän oli

myös saanut kaikki toivomansa ylennykset postin palveluksessa. Yleisöpalveluksessa oppi tuntemaan paljon erilaisia ihmisiä, mikä Maijan mielestä oli kiinnostavaa. Monista työtovereista tuli Maijan hyviä ystäviä, jotka vielä eläkkeellä ollessaan kokoontuivat yhteen vuorollaan jonkun luokse muistelemaan vanhoja ja kertoilemaan omista iloistaan ja suruistaan.

Monet työtoverit olivat muuttaneet synnyinsijoilleen tai isompaan kaupunkiin. Maijakin rupesi haaveilemaan muuttamisesta Turkuun, ja pian se toteutui. Isä oli jo talvisodan jälkeen valinnut Turun uudeksi kotipaikaksi, vaikka Koivisto veti takaisin jatkosodan aikana. Sen jälkeen muutto Turkuun oli jo selvä, sillä uuden kodin pohjatyöt oli pantu alulle jo 1941.

Minä olin erittäin iloinen Maijan muutettua samaan kaupunkiin. Oli aina mukavaa vuosien mittaan sisarusten kokoontua yhteen, sillä Eero asui jo ennestään Turussa. Maija kutsui luokseen useimmiten, koska asui keskikaupungilla. Täältä Turusta oli niin hyvä lähteä kauempana asuvien sukulaisten luo yhdessä. Kesäiset ulkomaanmatkat Maija teki yhdessä Päivin kanssa.

Maija ihaili aina luontoa ja oli onnistunut Turusta löytämään sellaisen asunnon, jossa oli iso, puustoinen ja rehevä piha. Tullessaan meille mökille, hän useimmiten kielsi hakemasta häntä bussipysäkiltä, koska hän halusi kävellessä ihailia tien molemmin puolin olevia viljelpeitä. Lisäksi kävelyn jälkeen oli hänen mielestään rannalla ihana istua, katsella merelle ja kuunnella laineiden lipatusta.

Maijan lähtö tuli kummitytölle, Annelle, ja minulle täytenä yllätyksenä siitäkkin huolimatta, että käydessämme aatonaattona katsomassa Maijaa hän sanoi olevansa hyvin väsynyt. Kaiken piti olla kuitenkin hyvin onnistuneen leikkauksen jälkeen.

Sängyn reunalla istuessaan hän oli harvinaisen virkeän oloinen sekä kasvoiltaan että puheessaan, jonka me sanoimme hänelle.

Toivotimme hyvää joulua ja lupasimme tulla katsomaan jälleen joulun jälkeen. Sitä tilaisuutta ei enää tullut. Viimeisestä tapaamisesta jäivät mieliimme Maijalle ominaiset iloiset kasvat ja kirkkaat silmät, jotka sulkeutuivat muutama päivä sen jälkeen.

Kansakoulupohjalta yliopiston opettajaksi.

Koiviston Penttilästä Tampereen yliopiston opettajaksi. Leena Kaukisen elämäntarinaa vuosilta 1933 - 2011.

Leena syntyi Väinö ja Iida Kaukisen perheen kolmantena lapsena. ”Käyplä” nimisessä omakotitalossa. Penttilä, pieni kylä Koiviston salmen sinisenä siintävän veden äärellä oli taas saanut uuden asukkaan. Kahden vanhemman veljensä lisäksi Leena sai kolmen vuoden kuluttua vielä kolmannenkin veljen. Tällä joukolla Leena ja hänen veljensä varttuivat äitinsä ja isänsä hyvässä hoivassa elämänsä ensimmäistä vuosikymmentä, kun suuri naapurivaltio puuttui valloitushallullaan heidän elämäänsä ja pakotti perheen jättämään kotinsa ja siirtymään turvallisemmalle seudulle sisä-Suomeen. Kuhmoisissa odoteltiin sodan päättymistä ja isän paluuta perheensä seuraan.

Seuraavana keväänä seurasi muutto Orimattilaan. Siellä perheeseen liittyi mummo, äidin äiti. Äijä oli kuollut Kuhmalahdella evakkomatkan rasitukseen ja saanut leposijansa Vehkajärven kyläkirkon hautausmaalle. Leena oli äitinsä kanssa menossa saattamaan äijäänsä hänen viimeiselle matkalleen. Puuttuvien kulkuyhteyksien takia matka ei onnistunut.

Leena pääsi aloittamaan opintiansa Kuivannon kylän kansakoulussa. Kuivannolla asuttaessa syntyi perheeseen vielä yksi poika. Varhain seuraavana keväänä perheelle tuli taas muutto ja koulua piti jatkaa Piikkiön kunnan Niemenkulman koulussa.

Sota muutti taas kaiken

Piikkiöstä piti tulla perheelle uusi, vakituinen asuinpaikka. Jo edellisessä kesänä alkanut sota muutti taas kaiken. Entinen kotiseutu saatiin takaisin v. 1942 syksyllä päästiin muuttamaan takaisin Koivistolle. Penttilän kylässä asuttiin kuukauden verran vanhassa riihessä. Entinen koti oli talvisodan aikana poltettu, niin kuin melkein koko kylä. Perheen onneksi oli naapurikylässä, Humaljoella ollut mummon, 1. äidin-äidin koti säilynyt melkein ehjänä. Pienen kunnostuksen jälkeen päästiin muuttamaan sinne. Leenan opintie jatkui Humaljoen kansakoulussa. Oli vähällä, ettei Leena joutunut opiskelemaan ruotsia Ruotsissa. Joidenkin viranomaisen toimesta hänet olisi lähetetty sotilapöytäkirjaksi Ruotsiin. Vanhemmat eivät siihen tuumaan suostuneet, joten koulunkäynti jatkui tutuksi tullessa koulussa pari lukuvuotta. Pitempään ei Koivistolla saatu asua.

Sotatilanne muuttui ja oli taas lähettävä evakkoon ja siirryttävä turvallisemmalle seudulle.

Uusi asuinpaikka löytyi Perniöstä. Leenan opintie jatkui Mussaaren kansakoulussa, josta hän sai päästötodistuksen. Perniöstä löytyi myös muutaman evakkovuoden jälkeen uusi kotipaikka. Vieläpä samasta kylästä ja samasta, sekä naapuritalon maista lohkotu tila, johon perhe rakensi uuden kodin. Kaikki perheen jäsenet, myös Leena, olivat rakennustouhussa mukana. Ilo oli suuri, kun päästiin taas omaan kotiin.

Leenan lähestyessä aikuisikää oli ruvettava etsimään omaa ammattia. Leenalla oli palava halu päästä opintielle. Kansanopistokurssi Lahdessa lisäsi hänen opiskeluhaluun. Samassa paikassa seuraavana talvena suoritettua kansankorkeakoulukurssin jälkeen oli mahdollista päästä opintoihin käsiksi Yhteiskunnallisessa korkeakoulussa, Helsingissä. Mutta mistä rahat asumisen ja opintojen kustannuksiin. Leena päätti kokeilla opiskelua työn ohella. Yhden vuoden piikkomisen jälkeen oli todettava, ettei siitä tullut mitään. Leena otti velkaa, ja siirtyi seuraavana syksynä täysaikaiseksi opiskelijaksi.

Koulu siirtyi muutaman vuoden jälkeen Tampereelle. Opiskelijan oli siirryttävä perässä. Seurasi taas muutaman vuoden opiskelua. Koulukin oli muodon jälkeen muuttanut yliopistoksi. Leena suoritti yhteiskuntatieteen kandidaattitutkinnon ja pääsi historian professorin kannustamana tämän tiedekunnan assistentiksi. Siitä alkoi Leenan opettaja-ura Tampereen yliopistossa. Tampereesta tuli siitä alkaen hänen vakituinen asuinpaikkansa.

Elämän vakiintuessa Leena uskalsi hankkia oman asunnon Kalevankankaan reunalta. Työn ohella oli opintoja jatkettava. Ensin lisensiaatiksi ja sitten piti vielä väitellä tohtoriksi. Se vaati moneen otteeseen tutkimustyötä pohjoismaiden arkistoissa. Väitöskirja: ”Pikkuvaltiot kansainvälisen kriisin varjossa,” käsitteli turvallisuuskysymystä Ruotsin, Suomen ja Tanskan julkisessa keskustelussa lokakuusta 1937 marraskuuhun 1938. Väitöskirja oli julkisesti tarkastettavana Tampereen yliopistossa toukokuun 21 päivänä 1977. Leenasta tuli filosofian tohtori.

Leenan opettajaura jatkui. Professori Olli Vehväläisen, Lee-

Leena ja Kalle Kyynärjärven rannalla olevan kesämökin kuistilla

nan työtoverin kertoman mukaan Leenasta tuli keskeinen tekijä yliopiston historiatielten laitoksen toiminnassa. Hän toimi välillä vt. apulaisprofessorinakin ja työuransa lopulla yliassistenttina.

Leena lähestyi eläkeikää

Opetuksen lisäksi olisi pitänyt yliopistotavan mukaan suorittaa tutkimustyötä. Opetustoimen ohella siihen ei liennyt paljonkaan mahdollisuutta, niinpä Leenan opettamat opiskelijat alkoivat mennä viranhaussa hänen ohitseen. Onneksi eläkeikä oli jo lähellä. Nyt hän saattoi valmistaa työvuosiensa aloittamansa tutkimuksen valmiiksi ja julkaista sen. ”Avoin ja suljettu raja” tutkimus käsitteli Pohjois-Norjan kveenialueen ja Suomen välisen rajan valtioiden välistä keskustelua näiden naapurimaiden suhtautumisesta tähän rajakysymykseen.

Eläkevuosinaan Leena osallistui vielä oman syntymäkylänsä Koiviston Penttilän kyläkirjan ”Sinisen salmen rannalla” tekemiseen ja julkaisemiseen. Hän ehti myös monta kertaa käydä syntymäseudullaan ja monilla muillakin Karjalan kannaksen seuduilla. Kotiseutuharrastus oli jatkunut hänen koko elämänsä ajan. Perniössä pidetyissä Koivisto-juhliissa hän oli milloin missäkin tehtävissä. Perinne ja sukuhistoriaa hän kertoi useissa tilaisuuksissa. Leena oli myös perustamassa oman sukunsa Koiviston Kaukiaisten sukuseuraa ja osallistui sen kokoontumisiin, niin kauan kuin jaksoi.

Jo työuransa aikana Leenan teki mieli parantaa asuinoloaan. Uusi koti löytyi Pispalasta, Uittotunnelin kadun viereltä. Pian sinne muutti hänen seurakseen Leenan Tampereelta löytämä nuoruudenystävä, Kivennavalla syntynyt Kalle, jonka kanssa hän avioitui. Tästä alkoi uusi elämänvaihe; Kalle pääsi asumaan Leenan luokse ja Leena viettämään vapaa- ja loma-aikojaan Kallen mökille, Luopioisten Kyynärjärven rannalle. Siellä Leena pääsi mieliharrastuksensa kotipuutarhan hoidon pariin. Pian rupesi mökin

ympäristö kukoistamaan monenlaisten kukkien paljoudesta. Leenan päästyä eläkkeelle, raivattiin mökin vierelle, kiviseen maaperään kasvitarha, jossa monet vihannes-, juures- ja maustekasvit, Leenan hoidossa, rupesivat työntämään juurtaan ja varttaan kesäisen ruokapöydän lisukkeiksi. Kasvihuonekin sinne nousi, Leenan saatua se 70-vuotislahjaksi veljiltään ja heidän perheiltään. ”Kivitarhan” antimista pääsivät nauttimaan monet sukulaiset ja ystävät mökillä käydessään. Kotiin viemisiksi riitti kuivattuja mausteita ja monien kukkien taimia. Leena halusi auttaa ystäviään aina, kun se oli mahdollista.

Leena oli jo opiskeluaikoinaan saanut monia ystäviä. Erityisen hyvin hän oli säilyttänyt ystävyys-suhteensa sen aikaisiin asuinkumppaneihin, joiden kanssa piti jatkuvaa yhteyttä koko elämänsä ajan. Samoin suhteen veljiinsä ja näiden perheisiin, sekä lähisukulaisiin olivat hänelle tärkeitä ja läheisiä. Toistensa auttamishalua riitti molemmin puolin. Kummityttö ja hänen lapsensa olivat erityisesti Leenan sydäntä lähellä.

Uittotunnelinkadun asunnosta tuli Leenan ja hänen Kallensa koti ja asuinpaikka aina viime vuoden marraskuun lopulle saakka. Aika riensi ja ikää karttui. Leenan, sekä Kallenkin, voimat vähenivät. Pari vuotta sitten piti Leenan käydä sydämen ohitusleikkauksessa. Pispalan jyrkkä mäki tuli kuitenkin liian raskaaksi nousta asioille mennessä. Oli ruvettava etsimään helpompaa asumisvaihtoehtoa. Joulukuun alussa seurasi muutto palvelutaloon, keskemmälle kaupunkia. Uudessa kodissa hän ehti asua vain pari kuukautta, kun sairaskohtaus yllätti kadulla ja Leena vietiin sairaalaan, jossa parin päivän kuluttua elämänilieki sammui. Opintien pitkä matka oli päättynyt.

Leenan aviopuoliso Kalle, Leenan veljet ja veljien perheet, sekä lukuisat sukulaiset, ystävät ja työtoveri jäivät kaipaamaan hänen lämmintä olemustaan ja ystävyystään.

Leenan elämäntarinaa kertoili tässä hänen veljensä Ahti.

Ummikkona Koivistolla

Nanna - Anna Elisabet Henrikintytär (1829-1882)

Äitini (Senja Mäkisen) isän mummo Elisabet oli kotoisin ruotsinkieliseltä Pyttiksen Kuppikselta eli Pyhtään Kiviniemestä. Isonvihan jälkeen v. 1743 Pyhtää jaettiin kahteen osaan, jolloin Kymijoen läntinen haara tuli Ruotsin ja Venäjän rajaksi. Henrik-isä oli talonlinen ja Sara-äiti naapurin tyttöjä Böhlsbackasta. Perheessä oli 10 lasta. Koska ”Eliissabet”-nimi ei taipunut koivistolaisten suussa, puhuteltiin häntä Koivistolla aina kohteliaasti Nannaksi, kuten Pyhtäällä oli ollut tapana.

Hääkellot soivat Pyhtään kirkossa 10.1.1850. Sulhanen Juhana Hyypiö Koiviston Kiiskilästä oli Suomen etelärannikolla seilatessaan tykästyntyn kauniiseen, vaaleaan ja hoikkaan pyhtäläisneitoseen. Juuri ennen Suomenlahden jäätymistä Juhana toi nuorikkonsa laivassaan Koivistolle ”matkatuliaisena”. Lunta oli niin paksult, että reki lauttasi ja muuras Kiiskilän kujaset umpeen. Pelimanni soitti ja olkilyhteet paloivat aidanseipäissä hääparin ajaessa rekiletassa kylän halki. Arvokas myötäjäiskuormakaan ei mahtunut yhteen rekeen. Tupaan astuttuaan turkkeihin kietoutunut hämmentynyt morsian talutettiin suoraan tomeran anoppinsa eteen. Hyypiön talon silloinen emäntä Juutikka oli lautamies Kristian Kirpun sisko. Anoppi ja uusi miniä olivat kuulemma molemmat hyvin oman arvonsa tuntevia rouvia eivätkä koskaan hyväksyneet edes sinuteltavan itseään. Kahden ”jääräpäisen akan” eläminen saman katon alla oli alusta asti tukaalaa. Koska Hyypiön suvun naisihanne oli ollut ”rintava, reitevä ja persevä”, oli Nanna joutunut heti muun väen silmätikuksi. Korea ja kaunis ko paistettu nauris, mutta olisiko noin hentovartisesta nuorikosta suuren talon emännäksi? Ja on vielä ummikkoruotsalainenkin... Hääkarkelo oli jatkunut aamutunneille asti. Kumpi hääparista nukahti ensimmäisenä, se oli myös kuoleva ensin – sanottiin ennenvanhaan. Taisi silloin sulhanen kuukahtaa ensimmäisenä. Näin nuoripari laski perustan yhteiselle kodille, jonka vähemmän onnellista suurperheen elämä Nanna sai kestää 17 vuotta.

Perimätiedon mukaan Nanna ei Koivistolle tullessaan ymmärtänyt lainkaan suomen kieltä eikä hän sitä koskaan kunnolla oppinutkaan. Luonteeltaan Nanna oli hyvin itsetietoinen ja määräävä. Kiiskilässä hän tuns i itsensä aina ”mustaksi lampaaksi”. Nanna pu-

keutui arkisinkin rouvaskaisesti maahan asti ulottuvaan mustaan leninkiin. Hän käytti mustaa natsilakkia, jossa oli lasihelmikirjontaa ja josta roikkui silkkihapsuja. Kirkkoonkin mennessään Nanna kietaisi ohuen harson natsin päälle eikä koskaan suostunut käyttämään ”maalaismaista” huivia muiden naisten tapaan. Harteilla oli Juhanan Pietarista ostama upea kihlasilkki. Nanna käytti aina pitkävirtaisia nappikenkiä. Taskussa piti olla nappikoukku, jotta kenget sai sukkelasti jalkaan. Koiviston kirkossa oli penkkijärjestys kyläkunnittain ja siellä Nannan oli ehdottomasti päästävä omalle vakiopaikalleen näyttäytymään. ”Rumat ne vaatteilla korreiloot” – kuiskuttelivat kylän akat. ”Kirkomänö” jälkeen Nanna oli paheksunut koivistolaisukkojen tapoja, jotka jo heti kirkon kujasilla naukkailivat puteleistaan. Ja nyyskytaulikka kiersi mummulta toiselle. Kirkkoon koivistolaisnaiset pukeutuivat aina parhaimpiinsa, mutta talvellakin heillä oli jallassa karheat pässinpökkimät eikä ollenkaan alushousuja! Oli siinä Nannalla sulattelemissa. Koivistolainen elämäntapa muutenkin kummututti häntä. Nanna osasi lukea, mutta vain ruotsinkieltä. Opittuaan vähän suomea, hän tutustutti kotiväkensä ABC-kirjan saloihin pitämällä lukusia suuressa Hyypiön tuvassa. Pian hyypiöläisten kuusipuuta kuvaava puumerkki vaihtuikin koukeroisiin kirjaimiin. Nanna oli tuonut Pyhtäältä tullessaan kaksi painavaa lukollista kapiokirstua. Ne olivat täynnä palttinaisia tyykejä, joissa oli koruompeuksia ja nyttinkejä. Kirstussa oli ollut myös Nannan oma kuolinvaate – kaiken varalle. Kapiokirstut raahattiin Hyypiön vintille eikä niitä sen koommin availtu. Kirstut Pyttiksen Kuppiksen kapioineen paloivat poroksi Hyypiön talon palossa 1860-luvulla.

Elämää Kuusikkoniemessä

Nuoripari asui Juhanan synnyinkodissa Kiiskilän Kuusikkoniemessä. 100 ha:n Hyypiön tilan jaossa veljesten kesken oli Juhana sisarusarjansa vanhimpana saanut Kuusikkoniemen. Lisäksi Hyypiöllä oli niittpalstoja Siikapaaden Kylpyrannassa. Aidan takana asui Juhanan pikkuveli Mikko Hyypiö, josta sittemmin tuli Kiiskilän kylänvanhin. Hänen aloitteestaan Kiiskilän Honkniemeen saatiin ihan oma laivaryki. Juhanan talo

Senja Mäkinen ihmettelemässä kivilohkareita synnyinkotinsa Hyypiön talon paikalla 23.8.1989

oli aivan Kuusikkoniemen kärjessä ja talousrakennukset muodostivat yhdessä suljetun pihapiirin. Sisäntuloaukotkin voitiin sulkea valtavilla lukittavilla susiporteilla. Pimeälläkin oli turvallista käydä läävässä tai nuusniekassa tarpeiltaan. Ulko-ovessa oli ramppi, jolla ovi suljettiin yöpuulle mentäessä. Nannan ihmetykseksi väen ollessa poissa laitettiin vain metla oven eteen. Kolmiosaiseen ulko-oveen oli tehty nk. susiovi, joka esti pienten lasten karkaamisen ulos. Se esti myös susien pääsyn tupaan. Sellaistakin oli sattunut naapurissa. Kuusikkoniemessä asui useita sukulaisperheitä saman katon alla. Kaikki söivät yhteisestä pöydästä ja äijän sana oli laki. Se oli Nannalle ollut kova paikka, sillä hän oli itsekin ollut kova utsittamaan. Kaivoa ei Hyypiöllä koskaan tarvittu, sillä Hyypiönojan kirkas vesi kelpasi naapuritalojenkin talousvedeksi. Oolannin sodan jälkeen Juhana ja Nanna olisivat halunneet turvallisuussyistä siirtää talonsa kauemmaksi merestä, sillä kesäkuussa 1855 oli englantilainen fregatti ampunut tykeillä Kiiskilän salmesta kylää kohti. Juhana oli talo säästynyt, mutta kivenjätkäleitä oli haljennut aivan ikkunan alla. Lohkareet ovat vieläkin rannalla muistona ”kauhiasta Oolannin sodasta”.

Hyypiön suuressa talossa kullakin sukulaisperheellä oli oma kamarinsa, joka oli heidän yksityisluettaan. Rengit nukkuivat suuren tuvan renkuilla ja vanhusen makuupaikkana oli pola. Kesäaikana nuoret yöpyivät sarraissa tai vintillä. Isäntäväkikin nukkui helteisimpään aikaan viileässä saunanportuussa ja muutti pää-

rakennukseen vasta elonkorjuun jälkeen. Kaksi kertaa Hyypiön pärekattoinen talo paloi poroksi. Viimeisen palon aikana Nanna oli ollut kirkolla torkuumassa ja muu väki Sommeella heinätoissa. Tulipalon jälkeen Juhana rakensi uuden suuren hirsitalon samalle paikalle Kuusikkoniemeen. Seinähirsien väleihin ja välikaton päälle kerättiin sammalia tilkkeeksi. Taloa ei koskaan maalattu keltamultamaalilla, kuten Nanna-emäntä olisi halunnut. Pietarissa seilatessaan Juhana oli ihailnut siniseksi maalattuja varakkaiden taloja ja olisi halunnut omastaankin sinisen. Kun sitten valmiiseen taloon oli laitettu yksiläiset kuusiruutuiset ikkunat, veisti kylän lotniekka niihin koristeelliset ikkunanpokat ja -laudat. Nannan mielestä ne olivat liian kruusattuja puupitsikuviointeen. Ja kun Juhana vielä siveli ikkunalaudat traanilla vahvistetulla ”ryssänsinisellä” maalilla, oli se liikaa ruotsalaismieliselle Nannalle.

Koska Kuusikkoniemi oli tasaista hiekkamaata, oli potattikuoppa tehty kauemmaksi mäen rinteeseen. Nannan kotona Pyhtäällä oli vihannekset säilytetty tuvan alla olevassa kellarissa. Niinpä Hyypiön uuteen taloonkin tehtiin kuoppa tuvan alle. Kiiskilän emännät kävivät joukolla ihmettelemässä tätä uudenlaista potattikuoppaa, jota Nanna kutsui kellariksi. Sinne mahtuivat tuiki tärkeät hapankaali- ja sienitynnyritkin. Niitä Nanna tosin vieroksui, sillä pyhtäläisten mielestä sienet olivat jäniksen ruokaa. Kun kiiskiläläiset menivät kesäisin joukolla marjaan tai sieneen, oli Nanna keksinyt parempaa tekemistä. Kerrotaan, että

Taivaantien molemmin puolin oli mahtavat marja- ja sienimetsät. Kun Nanna oli nähnyt Kiiskilän harjun korkeimmalle kohdalle pystytetyn tähystystornin, oli hän oitis kiivennyt sinne. Tornistahan näkyi samalla kertaa viiden pitäjän kirkontornit. Tornissa Nanna viipyi aina kauan katsellen merelle ja entisen kotipitäjänsä Pyhtään suuntaan. Kuinka monet kerrat hän olikaan katunut Koivistolle avioitumistaan. Eihän miehessä mitään vikaa ollut, mutta elämä Kiiskilässä oli vain niin vierasta ja koiviston murrekin ihan mahdoton oppia...

Merimiehen muijan kova kohtalo

Juhana Hyypiöllä oli 18 sisarusta, joista osa kuoli jo pienenä kulkutauteihin. Äijän Tuomas Taavetinpojan kaksi vaimoa olivat Kurjen ja Kirpun suvuista. Hyypiöläiset olivat ylpeitä suurista lapsikaristaan. Nannalla ei vaan ollut lapsilylkyä. Vähiin jäivät häneltä liekun heijaamiset. Tuomas-äijällä oli v. 1836 rakennettu kuuttoalus Elisabet. Nanna oli ylpeä omasta nimikkolaivastaan, vaikka se olikin Hyypiöllä jo ennen hänen miniänsä tuloaan. Juhana-puolisokin oli koivistolaismiesten tavoin laivuri. Hänen viimeinen laivansa oli Fritz-niminen kuunari, rakennettu v. 1866. Useimmiten Juhana oli merillä pääsiäisestä jouluuun. ”Merimiehen muija ja kalastajan koira ne yhdessä rannalla ruikuttaa” oli Nanna usein surkutellut kohtaloaan. Aika oli ankea Suomessa, mutta onneksi koivistolaisilla oli ”Vennän leipää” purtavana. Kotityöt ja vähäiset viljelykset jäivät

Pyhtääläinen tyttö

naisväen ja renkien tehtäväksi. Nannan ja Juhanan aviosta syntyi vain neljä lasta. Esikoinen Saska kuoli jo 2 kk ikäisenä. Toinen Saska menehtyi tuhkarokkoon kolmaskin poika Pietari kuoli hammasvaivoihin. Eloon jäi ainoastaan isomummoni Anna Maria (1858-1936). Hän avioitui härkäläläisen Mikko Karvasen kanssa ja sai runsaslukuisen jälkipolven. Mikko hukkuu 1. maailmansodan aikana Englannin rannikolla. Anna-Mari kuoli käärmeenpistoon marjareissulla Kiiskilässä.

Venäjän aikaan Pietarin kauppa kukoisti. Laivatöitä riitti Koiviston miehille kapteenista kokkipoikaan. Laivallaan Juhana seilasi useimmiten Viron rannikolle ja Inkerinmaalle. Hyvin harvoin Nanna pääsi mukaan kauppamatkoille, vaikka olihan kielitaidosta aina apua pisneksissä. Joskus poikettiin myös Nannan synnyinmaissa Pyhtäällä tervehtimässä sukulaisia. Päätyökseen Juhana seilasi laivallaan hiekkaa ja kiviä Pietarin rakennustarpeiksi. Hyypiöläisethän seilasivat Venäjän vallan aikana koko Läheniemensä Pietariin. Paluumatkallakaan laiva ei tullut tyhjänä, vaan Pietarista ja Kronstadtista tuotiin jauhoja, suolaa, kahvia, saijua ja muita ruokatarpeita. Ja tietysti nyyskyä tuliaisiksi leininsyömille mummoille, vaikka he syljeskelivätkin sitä lattioille. Kieltolain aikana oli aivan yleistä, että Venäjältä tuotiin myös halpaa viinaa. Vuoden 1862 syyskäräjillä Juhanaakin on sakoitettu viinan salakuljetuksesta. Kotitilalla oli vähäisiä metsä- ja peltotöitä. Oli myös karjaa: lampaita ja lehmiä. Nanna ei ”hienona naisena” läävään astunut eikä pellolla

raatanut. Juhana Hyypiöllä olikin aina renkejä hoitamassa talon raskaat työt. Kiiskilän Hyypiöllä Nanna sai elää melko vaurasta elämää aina miehensä kuolemaan asti. Silloin elintaso romahti, sillä tulot elämiseen oli saatu lähes yksinomaan meriltä. Juhana kuoli nälkävuonna 1867 riehuneessa lavantautiepidemiassa. Pilkkukuume tarttui hänen kauppamatkalla Viron rannikolla. Eikä yhtään poikaa ollut jatkamassa isänsä laivurinuraa. Elämä Koivistolla muuttui hyvin vaikeaksi. Kerjäläisiä

tuli Pohjanmaalta asti. Nanna olisi halunnut muuttaa nälkävuosien runtelemalta Koivistolta takaisin kotipitäjäänsä Pyhtäälle, mutta ei elämä sielläkään ollut ruusuilla tanssimista.

Maattuuan leskensäntyä muutaman vuoden Nanna-emäntä palkkasi Hyypiölle rengiksi komean savolaisen Tahvana Laakkosen. Tämä oli tullut aikoinaan työn perässä Koivistolle Rääkkylästä. Hyypiöläisten järkytykseksi Nanna kävi Tahvana-renkinsä kanssa kirkolla vihillä 8.8.1874. Sulhanen oli 14 vuotta morsiantaan nuorempi. Nannan avioituminen ”polvihousupojan” kanssa ei ollut hyypiöläisten mieleen. Kylänvanhin Mikko Hyypiökin oli kieltänyt päästämästä Tahvana-renkiä vauraan perintötilan isännäksi. Ei tullut kuuloonkaan siihen aikaan. Miniän kohtaloonsa ja äijävaltaan kyllästyneenä kiukustunut Nanna ja Tahvana-renki muuttivat Koiviston kirkonkylään. Nanna ei koskaan enää käynyt Kiiskilässä, josta hänellä oli kovin ikäviä muistoja. Kauppalassa pariskunta eleli vaatimattomasti jonkun alivuokralaisina. Siellä Nanna kuoli 52-vuotiaana ikäviissään ahdistukseen 22.9.1882. Viikkoa myöhemmin hänet siunattiin Koiviston multiin. Vaikka Nanna ei ehtinyt nähdä edes ensimmäistä vunuksaansa, suku jatkuu jo seitsemännessä polvessa ympäri Suomen niemen ja ulkomaillakin.

Lähteet: Pyhtään ja Koiviston kirkonkirjat; suvussa kulkeva perimätieto

Tuula Kujala

Nukkeasiaa Turun puolesta

Kangaspuut ne helskyvät edelleen, essukangas on valmiina, haameen helmakangas valmistuu justinsa ja takkikangasta aletaan kutoa 5.4. Kokoamisvaiheessa on tavaraa paljon. Kaikessa kiireessä en jouda enempää lavertelemaa, mutta panen ohien muutaman kuvan tekijöistä.

Lisää ensikuussa, Tuula

Kyllikki rekon teossa

Kaisa ja eka essu

Terttu ristipistoilee puseron hihoja

Tervehdys Raumalta

Pääsiäinen on kynnyksen takana ja kansa valmistautuu virpojaisiin. Leila Leivo Raumalla on koko mestari pukemaan virpaoksia kukkaloistoon. Hyviä virpojaisia!

Aila Salo

Karhulan ja ympäristön koivistolaisten vuosikokous pidettiin Karhulassa, Kodintalossa 20.3.2011.

Ennen kokousta nautimme kahvit Kaijan ja Tuomon tekemien maukkaiden leivonnaisten kera.

Vuosikokouksen avasi kerhon puheenjohtaja Tuomo Kokkala joka valittiin myös kokouksen puhenjohtajaksi, pöytäkirjanpitäjäksi valittiin Eeva-Marjatta Simola sekä pöytäkirjantarkistajiksi Seppo Rytkölä ja Tuomo Harju.

Kuultiin kerhon sekä toimintakertomus sekä tilikertomus, molemmat hyväksyttiin muutoksitta, ja vastuuvapaus myönnettiin tilivelvollisille. Jäsenmaksua korotettiin sen ollessa nyt 10€/jäsen.

Toimintasuunnitelmaan kirjattiin osallistuminen Lahdessa pidettävään Koivistojuhlisiin, pyritään järjestämään pari retkeä ja pikkujoulu vuoden päätteeksi.

Kerhon puheenjohtajaksi valittiin Tuomo Kokkala sekä erovuoraiset jäsenet Marja-Liisa Montonen ja Eeva-Marjatta Simola valittiin uudelleen. Johtokunnassa edellämäinnittujen lisäksi jatkavat Tuula Raukola, Riitta Klemola, Leena Heikkinen ja Pertti Villa.

Tilintarkistajaksi valittiin Seppo Rytkölä, varalle Kaija Kokkala. Nais-toimikuntaan valittiin Kaija Kokkala, Tuula Raukola, Leena Heikkinen sekä Eeva-Marjatta Simola. Ohjelmatoimikuntaan kuuluu kerhon johtokunta. Retkeilytoimikuntaan valittiin Riitta Klemola, Tuomo Kokkala, Pertti Villa, Seppo Rytkölä, Kaija Kokkala sekä Jorma Jack.

Hallituksen kokouksessa valittiin kerhon varapuheenjohtajaksi Tuula Raukola, sihteeriksi Eeva-Marjatta Simola sekä taloudenhoitajaksi Marja-Liisa Montonen.

sihteeri

KOIVISTON AUTO

www.koivistonauto.fi

Onnitteluit` ja muistamissii`

JERMU PULLI on valmistunut 26.3.2011 diplomi.insinööriksi Tampereen teknillisestä yliopistosta, automaatiotekniikan opinto-ohjelmasta.

Jermun vanhemmat ovat Anni ja Martti Pulli Huittisista ja isovanhemmat Elvi os Matikka ja Uuno Pulli Koiviston Saarenpäästä.

Tällä palstalla julkaisemme onnitteluja. Aineisto digitaalisena otsikolla: Koiviston viesti/onnittelut, osoitteeseen: studio@salokanneltoivonen.fi. Muussa tapauksessa disketti, CD-levy tai valokuva osoitteeseen: Studio Salokannel & Toivonen, Hämeenkatu 5, 15110 Lahti.

Kuvien lähetyksellä omalla vastuulla. Kuvat palautetaan vain jos mukana on osoitteellinen kirjekuori postimerkkeineen.

Koivistolaiset paikallisyhdistykset, koulupiirit, kylätoimikunnat ja sukuseurat!

Suomen Koivistoseuran nettisivuilla olevat yhteystiedot kaipaavat tarkistamista. Kun yhdistyksenne tai seuranne puheenjohtaja vaihtuu, niin olkaapa ystävällisiä ja ilmoitakaa uudet, ajan tasalla olevat yhteystietonne Koiviston Viestin toimitukseen. Osoite: studio@salokanneltoivonen.fi tai Studio Salokannel & Toivonen, Koiviston Viesti, Rauhankatu 8, 15110 Lahti.

Kiitoksia!

Koiviston Heinot ry.

Sääntömääräinen vuosikokous la 14.5.2011 klo 13.00 Turussa, laivaravintola Musta Rudolfissa, Itäinen Rantakatu, Auran sillan lähellä.

Kaikki sukuseuran jäsenet ovat tervetulleita.

Tervetuloa
Hallitus

Tääl` tapahtuu

Härkäläläiset ja muut mukavat ihmiset olette tervetulleet matkallemme

Härkälään - Koivistolle - Viipuriin 1.7. - 3.7.2011

Lauantaina vietämme koko päivän Härkälän kylässä ja rannalla, Koiviston kirkolla sekä toiveiden mukaisissa muissa kohteissa. Sunnuntaina on mahdollisuus ostosten tekoon Viipurissa. Yöpymiset Viipurissa, hotelli Gerkon (ent. lääninsairaala) Viipurissa mahdollisesti linnan jazzit sekä musiikkitilaisuus Monreposissa samana viikonloppuna. Selvitellään mahdollisuutta osallistua näihin tapahtumiin. Hinta 250,- Ilmoittautumiset 15.5. mennessä.

Kata Aaltonen (kata@fi.ibm.com tai 09-4524 375 iltaisin) tai TT-matkat (ttmatkat@pp.inet.fi tai 040-8291824)

Tervetuloa iloiselle matkallemme!
Härkälän kylätoimikunta

Lasten ja nuorten kuvataidekilpailu Koivisto-juhllilla Lahdessa 30. - 31.7. 2011

Sarjat: 1 - 6-vuotiaat, 7 - 11-vuotiaat ja 12 - 17-vuotiaat
Aiheet ovat kaikille sarjoille samat:

AVARUUS:

Salainen planeetta
Avaruusoliot hippasilla
Suunnittele avaruusalus tai satelliitti

Töiden tekotapa on vapaa. Ne voi toteuttaa myös kollaasina, useammasta materiaalista: paperia, kangasta, pahveja, kierrätysmateriaalia tms. Kukin osallistuja voi lähettää kilpailuun 3 työtä. Vain annettujen aiheiden mukaiset työt ovat mukana kilpailussa. Töiden tulee olla Lahdessa perjantaina 29.7. kello 16 mennessä.

Jos töiden palautusta toivotaan postitse, mukaan tulee laittaa osoitteella ja postimerkillä varustettu kirjukuori. Postissa tulevat työt voi lähettää osoitteeseen: Ulla Saarnio, Suppalantie 6 A 4, 15540 Villilä

Voittajat palkitaan näyttelyjen avajaisissa lauantaina. Taidetoimikunta

Turun ja ympäristön Koivistolaiset

Kajuuttailtaa vietetään ti. 19.4. klo 17 alkaen.
- Käsitellään 6.3. olleen vuosikokouksen pykälä 11 täydentäminen.

Jaalamiehet Kajuutassa to. 28.4., 5.5, ja 12.5. klo 14.

Vapun vastaanottajaiset Kajuutassa - ohjelmiseen ja tykötärpeineen la. 30.4. klo 17 alkaen.

Naiset Kajuutassa ma. 2.5. ja käsityökerho ma. 9.5. klo 13.

Kajuuttailta ti. 17.5. klo 17 vielä äitienpäivän jälkitunnelmissa.

Sipilämäen kesäteatteri "Kievarin kaunis Katriina" ti. 14.6. (Liput Seijalta).

Tilausajot ja Ryhmämatkat
14-48 paikkaisilla autoilla

TT MATKAT OY

Tapani Teikari
Pormainen
040-8291824

ttmatkat@pp.inet.fi
www.ttmatkat.com

Talkoolaisia pitäjainfoon kesäjuhille tarvitaan

Viime kesän kesäjuhilla Helsingissä oli laaja Karjalan pitäjien näyttely ja infotiski, jossa kiinnostuneet voivat esittää kysymyksiä Karjalan pitäjistä, kylistä ja muistakin karjalaisasioista. Pitäjainfosta tuli paljon kiitosta ja Karjalaisten Pitäjähdistysten Liitto yhdessä Karjalan Liiton kanssa haluaa jatkaa pitäjainfoa myös tulevan kesän kesäjuhilla Turussa 17.-19.6.2011. Turku on myös toinen Euroopan kulttuuripääkaupungeista!

Karjalainen tori, jonka yhteyteen Turun jäähalliin järjestetään pitäjä- ja sukuinfopiste, on auki la 18.6. klo 9-18 ja su 19.6. klo 9-15. Pitäjainfon päivystysrinkiin tarvitaan talkoolaisia, jotka voivat olla muutaman tunnin ajan vastaamassa luovutetun Karjalan pitäjä koskeviin kysymyksiin. Pääsisitkö sinä mukaan?

Esittelyvuorot ovat noin 2 tunnin jaksoissa. Tavoitteena on, että samaan aikaan vuorossa olisi useampi henkilö, jotka olisivat vähän eri puolilta Luovutettua Karjalaa. Tarkoituksena on, että kysyjää osastaan opastaa lisätiedon lähteille ja että kysyjälle voi kertoa, mihin seuraan kannattaa esimerkiksi ottaa yhteyttä. Koko Karjalan aluetta ei tarvitse osata ulkoa, tarjolla on apuvälineeksi monenlaista materiaalia. Tule mukaan tekemään luovutettua Karjalaa tunnetuksi.

Ilmoita halukkuutesi infoon Mervi Piipposelle (mervi.piipponen@karjalanliitto.fi) tai Maijaliisa Kalliomäelle (majjaliisa.kalliomaki@mbnet.fi).

Jos sinulla on toiveita esittelyvuorosi suhteen, voit samalla kertoa niistä.

Karjalaiset ruokamarkkinat - tervetuloa myymään ja ostamaan

Tervetuloa myymään ja ostamaan karjalaisia leivonnaisia ja pääsiäisajan tuotteita lauantaina 16.4. klo 11-15 Karjalatalolle Helsinkiin. Ruokamarkkinoilla on mahdollista myydä karjalaisia herkkuja, kuten erilaisia piirakoita ja viipurinrinkeleitä sekä ruuanvalmistukseen liittyviä tuotteita. Erityisesti pääsiäisajan leivonnaiset ja tuotteet ovat tervetulleita palmusunnuntain edellä pidettävillä markkinoille.

Varaa myyntipöytä 31.3. mennessä. Pöydän hinta Karjalan Liiton jäsenille ja jäsenseuroille 25€, kahden pöydän hinta 40€. Pöytä hinnat muille 50€/pöytä ja 95€/kaksi pöytää. Pöydän koko n. 120 cm x 70 cm + tuoli. Markkinat osoitteessa Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Varaukset ja lisätiedot Karjalan Liitosta, puhelin (09) 7288 170, toimisto@karjalanliitto.fi.

Kotiseutumatka Vatnuoriin 23.-24.7.2011

Matkaohjelma:

Lauantaina 23.7. Bussi lähtee Halkiasta klo 7.00 ja Helsingin turistipysäkiltä klo 8.00. Aamuateria nautitaan hotelli Leikarissa. Tutustumme n. 1,5 tunnin kiertoajelulla Viipuriin, jonka jälkeen on mahdollisuus käydä ostoksilla, tutustua Viipurin linnan tai Pyöreän tornin tunnelmaan. Majoitumme hotelli Drusbaan, jossa nautimme illallisen.

Sunnuntaina 24.7. Lähdemme aamupalan jälkeen kohti Koivistoa ja Vatnuoria. Mannolassa vaihdamme paikallisiin menopeleihin. Matkaamme kotitahuville, jossa nautimme kenttäröökailun. Ilansuussa lähdemme kotimatalle.

Matkan hinta: Hinta 220,00€, sisältää matkat, viisumin, majoituksen ja ohjelmassa mainitut ruokailut. Maksu on suoritettava 10.6.2011 mennessä TT Matkat Oy:n tilille 535714-234528.

Viisumi: Ryhmäviisumia varten viisumianomus, kopio passin kuvavivusta ja yksi passikuva on toimitettava 10.6.2011 mennessä osoitteeseen TT Matkat Oy, Hakalankaari 12, 07190 Halkia. Tarvittava viisumianomuskaavake löytyy TT Matkojen www-sivuilta <http://www.ttmatkat.com/>.

Ilmoittautuminen:

Ilmoittautumiset matkalla 10.6.2011 mennessä TT Matkat Oy, E-mail: ttmatkat@pp.inet.fi, puh: 040 829 1824

Lähetän siekii kotiseutumatkalle
Vatnuorin kyläyhdistys